

Горбачев І.В.

курсант 2-го курсу КП 932 ФПФПКП
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Волков Ю.М., старший викладач
кафедри ТСП
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІСТЬ ДОТРИМАННЯ ЗАХОДІВ БЕЗПЕКИ ПРИ ПОВОДЖЕННІ ЗІ ЗБРОЄЮ

Оскільки застосування вогнепальної зброї є крайній методом поліцейського впливу, його застосування має бути повністю регламентовано. Так, застосування та використання вогнепальної зброї обмежене заходами безпеки при поводженні з нею.

Так, Наказом МВС №70 від 01.02.2016 «Про затвердження Інструкції із заходів безпеки при поводженні зі зброєю» (далі – Інструкція) з метою забезпечення особистої безпеки поліцейських, запобігання загибелі, пораненням і травмуванням їх та інших осіб під час поводження зі зброєю встановлено правила, які розповсюджуються на поліцейських. Важливість впровадження цих правил в діяльність поліцейських зумовлена тим, що специфіка роботи поліцейського постійно пов'язана із ризиком застосування вогнепальної зброї [2].

Умовно всі засади дотримання заходів безпеки при поводженні зі зброєю можна поділити на два етапи:

- 1) під час отримання/закріплення вогнепальної зброї за поліцейським та її здачі до чергової частини органу поліції;
- 2) в період, коли поліцейський має при собі вогнепальну зброю, тобто під час несення служби;

Окремо слід виділити підготовку з вивчення матеріальної частини зброї, яка є невід'ємною частиною системи заходів безпеки при поводженні зі зброєю, адже у разі відсутності знань основоположних засад матеріальної складової вогнепальної зброї унеможлиблюється варіант усунення неполадок в екстремальних ситуаціях з можливістю застосування вогнепальної зброї.

В загальних рисах всі заходи безпеки при поводженні зі зброєю визначені Інструкцією. Так, перша категорія заходів безпеки визначена Розділом III Інструкції. Якщо узагальнити ці правила, то всі вони орієнтовані на декілька питань, зокрема: 1) справність зброї, її частин та механізмів; 2) попередження випадкового пострілу. При отриманні зброї в черговій частині поліцейських зобов'язаний виконати визначений Інструкцією алгоритм дій з метою вирішення вищевказаних питань. Цей етап заходів безпеки при поводженні зі

зброєю умовно можна назвати початковим, і він є не менш важливим, ніж інші етапи саме через те, що якісний контроль за справністю роботи зброї під час її отримання підвищує шанси на своєчасне та правильне спрацювання зброї в екстремальних ситуаціях під час несення служби.

Деякі автори висловлюють думку, що на етапі отримання зброї для подальшого несення служби було б доцільним збільшити коло дій, які має робити поліцейських, а саме при отриманні працівниками поліції зброї перед заступанням в добовий наряд забезпечити здійснення не тільки безпечного її огляду, але також і виконання прийомів приготування зброї та виконання пострілу, адже в екстремальних ситуаціях це одні з найголовніших та найбільш необхідних навичок [3, с. 585]. На нашу думку, впровадження таких правил може бути виправданим тільки за умови їх неухильного та систематичного дотримання.

Другий етап пов'язаний із заходами безпеки при поводженні зброї вже після того, як поліцейський отримав зброю в черговій частині, але ще не здав її назад. Тобто фактично під час несення поліцейським служби. На цьому етапі поліцейський має керуватися загальними правилами заходів безпеки та спеціальними правилами. До загальних правил слід відносити окреслені у Розділі I «Загальні положення» Інструкції правила, серед яких також є визначений перелік дій, які категорично заборонено робити при поводженні зі зброєю. Як і при отримання зброї, ці правила орієнтовані на унеможливлення випадкового пострілу, виникнення проблем при стрільбі, пошкодження зброї або заволодіння зброєю іншими особами. Спеціальні правила закріплюють заходи безпеки при поводженні зі зброєю під час несення служби або під час навчально тренувальних стрільб. Перелік таких правил із заходів безпеки визначений Розділом IV та Розділом V Інструкції. Якщо проаналізувати ці заходи безпеки, то стає зрозумілим, що всі вони орієнтовані та виконання таких завдань: 1) унеможливлення випадкового пострілу; 2) унеможливлення втрати зброї або боєприпасів; 3) унеможливлення заволодіння зброєю іншими особами; 4) унеможливлення поранення себе або інших осіб без наявних на те підстав.

Взагалі, заходи безпеки при поводженні зі зброєю існують паралельно з початку створення зброї. Серед поліцейських та звичайних стрільців існують негласні заповіді стрільця, які узагальнюють деякі основні заходи безпеки. Так, ці правила сформовані наступним чином: 1) завжди поводься зі зброєю так, ніби вони заряджена; 2) ніколи не спрямовувати ствол зброї в бік, куди не збираєтесь стріляти; 3) не тримати палець на спусковому гачку доти, доки не збираєтесь стріляти; 4) перед пострілом чітко ідентифікувати свою ціль.

Отже, заходи безпеки при поводженні зі зброєю є формалізовані та чітко визначені, при їх дотриманні ризик травмування, поранення чи загибелі поліцейського мінімізується. Всі заходи безпеки орієнтовані мінімізацію випадків травматизму, а тому саме через недотримання та порушення заходів безпеки іноді трапляються випадки поранення або навіть смерті серед поліцейських.

У зв'язку з цим вважаємо, що найбільш значимим та дієвим способом зменшення кількості випадків травматизму серед поліцейських під час поводження зі зброєю є забезпечення більш якісної підготовки перемінного складу у вивчення заходів безпеки про поводженні зі зброєю та здійснення більше ретельного контролю за рівнем їх знань.

Бібліографічні посилання:

1. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>;
2. Про затвердження Інструкції із заходів безпеки при поводженні зі зброєю : Наказ МВС від 01.02.2016 №70 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0250-16#Text>;
3. Вогнева підготовка: підручник / А. Б. Балик, В. С. Гуславський, В. О. Криволапчук, В. В. Подгорний, О. М. Фефелов. Луганськ: Максим, 2009, 664 с.

Гончаренко Андрій Юрійович,
курсант 2-го курсу ФПФПДР
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:

Тінін Дмитро Геннадійович,
викладач кафедри ТСП
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

УДОСКОНАЛЕННЯ ТАКТИЧНОЇ ТА ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ СИЛ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Закон України «Про Національну поліцію» визначає основні правові та організаційні засади діяльності Національної поліції України, закріплюючи статус поліцейських та коло їх законних повноважень. Головним завданням «сучасної» поліції є охорона прав і свобод людини і громадянин, запобігання загрозам публічній безпеці і порядку, припинення адміністративних та/або кримінальних правопорушень тощо. Для виконання зазначених завдань, в межах своєї компетенції, на поліцейського покладається право на застосування вогнепальної зброї (ст. 46). На практиці реалізація вказаної правової норми неможлива без якісного та ефективного навчання поліцейського основним засадам та стандартам вогневої підготовки [1].

Вогнепальна зброя в руках професіонала є не тільки символом влади, але й дієвим засобом у боротьбі з кримінальними структурами, тому навчання